

Betreft	Besluitenlijst VIP-vergadering
Datum	Dinsdag 4 maart 2008
Tijdstip	12.30 - 15.00 uur
Locatie	VNO-NCW gebouw, Den Haag
Aanwezig	Bram Bierens, Wil van der Fliert, Leo Jansen, Emiel Parlevliet, Martin Scholten, Albert Vermuë, Ger Vos Joop Ehrhardt, Henk Riphagen, Frans Vroegop (secretariaat)
Verhinderd	Joanneke Kruijssen, Niko Wijmolst

---

1. Verslag 28 november 2007

Het verslag wordt goedgekeurd en vastgesteld.

2. Tussenevaluatie

Na ruim één jaar VIP is er reden voor een tussenevaluatie. Joop Ehrhardt geeft een korte toelichting op het rondgezonden memo (Tussenevaluatie, 28 februari 2008). Het VIP heeft goede lijnen uitgezet en organiseert de nodige activiteiten, maar kijkend naar de sector, is er nog weinig veranderd. Geconstateerd wordt dat er geen 'sturingsmacht' in de sector is om de situatie wezenlijk te veranderen en het VIP zelf grijpt ook niet in. Het VIP faciliteert wel, maar voert geen regie, we grijpen niet in. De vraag is: Moet het VIP de omslag maken van faciliteren naar interveniëren?

Discussie:

- De probleemanalyse van het VIP is nog steeds adequaat, de noodzaak voor verandering nog steeds groot, en de aanpak vanuit het VIP goed. Niettemin is er een gevoel van ongeduld en ook onmacht. Is er überhaupt een organisatie, een groep of persoon in de verdeelde sector te vinden, die macht heeft, om in te grijpen? Voor het VIP is dit lastig gebleken, ook vanwege het 'soft-power-karakter' van de instrumenten en de faciliterende rol.
- De probleemanalyse klopt wel, maar we komen er niet verder mee: we zitten in een karrenspoor en komen daar niet uit. Een idee is gezaghebbende partijen en/of personen van buiten de sector te zoeken.
- Mogelijk is de aanpak van het VIP en de neergelegde visie te veel topdown tot stand gekomen. We zouden deze benadering ook kunnen omkeren en kleinschaliger te werk gaan. Het kan waardevol zijn mensen van buiten de sector te zoeken die ook het belang inzien van het in de benen houden van de sector. Niet met subsidies, maar via de markt.

- Het VIP heeft een toekomstvisie geformuleerd, maar er is nog geen zicht op de weg daar naartoe, de stappen hoe daar te komen. Het VIP zou ook projecten moeten uitlokken die passen in de lange termijn oriëntatie/strategie, en niet 'alleen' projecten beoordelen die zich aandienen.
- Het zou goed zijn als VIP meer te doen, maar zijn we daartoe in staat? Mogelijk moet het VIP de sector meer confronteren met partijen met een uitgesproken en ongebruikelijke of minder bekende visie. Bijvoorbeeld zoals de bijdrage van Niko Wijmolst over maritiem ondernemerschap tijdens de bijeenkomst met de klankbordgroep op 29 februari jl.
- Het VIP is er vooral om gewenste ontwikkelingen mogelijk te maken. De analyse van het VIP wordt nog gesteund door de sector, maar het is nu ook belangrijk de daad bij het woord te voegen via de adviezen aan LNV over de innovatiesubsidies.
- Waar het voor het VIP in deze fase op aankomt, is het managen van ons eigen ongeduld. Er is korte-termijn-nood in de sector, terwijl het VIP er is voor het langere termijn perspectief. Als we ervoor kiezen alleen voor de subsidies te gaan, komt er van de lange termijn ontwikkeling niets terecht. Het is daarom onze taak nog meer te zoeken naar een open discussie en bij de komende workshops accent te leggen op de inhoud van de toekomstscenario's: waar staat het VIP voor, waar gaat het VIP voor, wat is onze brede visie. Om dit goed te kunnen doen, moeten er nog wel enkele 'stevige' verkenningen worden uitgevoerd. En: is er ontevredenheid in de sector over het VIP? Dat is goed. We zouden ons pas zorgen moeten maken als een sector, die vast zit, niet boos wordt op wat we doen.
- De tussenevaluatie moet zich niet alleen richten op de doelen en de buitenwereld van het VIP, maar ook op het groepsproces, de onderlinge samenwerking, de individuele bijdragen van een ieder. Wat kunnen we als collectief en als individu anders, beter doen.
- Het VIP heeft teveel een politieke, beleidsmatige agenda. Hierdoor slagen we er niet in de boodschap van de Task Force te vertalen naar de praktijk. Innovatie lijkt nu ons doel te zijn, terwijl het juist ons middel is. Daarnaast hoeven de stappen die we als VIP zetten niet altijd zo groot te zijn. Het is ook belangrijk vissers bewust te maken zorgvuldig om te gaan met hun bedrijf, het product en de omgeving. Het vergroten van zelfvertrouwen en het ondersteunen van vakmanschap kan op termijn grote effecten hebben. De proefpilots hebben zeker hier zeker aan bijgedragen.
- Wellicht verwachten de vissers andere dingen van het VIP dan waar we ons zelf voor aan de lat vinden staan. We moeten nog meer naar buiten treden met datgene waar wij voor staan, dus nog meer communiceren. En goed opletten dat het VIP, zoals een vliegwiel, zaken in gang zet die doorlopen als het VIP niet meer bestaat.
- In de komende periode is het zaak de subsidies te benutten om de praktische transformatie én de samenwerking te faciliteren. Bij de advisering aan LNV over subsidietoekenning doen we er verstandig aan rekening te houden met het draagvlak in de sector. Een mogelijkheid is de leden van de Klankbordgroep in dit verband meer op te zoeken (bottum-up aanpak).

- Het is essentieel duidelijk te communiceren dat het VIP er is voor de groep die het anders wil. Het VIP is niet voor de sector in de volle breedte, maar voor de groep die veranderingen wil. Dit houdt bijvoorbeeld in dat we ons inzetten voor groeperingen die willen werken aan Nederland als dé dagverse vismarkt in Noordwest-Europa, en geen energie steken in bestaande handelsstromen van Nederland naar Italië. We moeten wel alert blijven op de risico's van dit soort keuzes. Het gevaar bestaat dat we hiermee het kind met badwater weggooien. Wordt aan de filets voor Italië immers niet goed verdiend?
- Ten slotte: we moeten ons realiseren dat dit soort innovatieprocessen twee sporen kent. Naast het zetten van kleine stapjes moeten er ook grote stappen gezet worden: én mannetjes op de maan én morgen iets doen. De kunst is daarbij te zorgen voor de samenhang tussen de korte en lange termijn doelen: daar ligt een belangrijke opdracht voor het VIP. De kunst is om dit te verbinden met de voorlopers.

3. VIP-project: Uitwerking lange termijn visie

Henk Riphagen, projectleider innovatie Noordzeevervisserij vanuit het InnovatieNetwerk, geeft toelichting op zijn werkplan en presenteert zijn aanpak voor het invullen van de door het VIP vastgestelde 4 lange termijn ambities. De insteek is via netwerken ideeën te ontwikkelen en door het bijeenbrengen van visionaire mensen vergezichten voor de visserij in 2025 te ontwikkelen en vooral ook innovatieconcepten aan te reiken om de ideale situatie binnen bereik te brengen. Daarbij wordt gekozen voor een werkwijze met proefpilots om deze concepten te 'beproeven'. De eerste concrete uitwerking is gericht op:

1. ketenomkering
2. rol van labeling, merken, 'branding'.

Binnen het kader van het tweede speerpunt wordt de mogelijkheid verkend om een positioneringstudie Noordzeevis uit te voeren. Afsproken is het uitzetten van dit soort onderzoeken vanuit het InnovatieNetwerk in overleg met Bram Bierens, Albert Vermuë en het secretariaat te doen. Ger Vos voegt toe dat er hoe dan ook een goede marktverkenning nodig is. De vergadering steunt de aanpak uit het werkplan en ziet de verdere uitwerking graag in samenhang met de andere VIP-activiteiten, met name de te organiseren 2 VIP-workshops. Henk Riphagen neemt hierover ook contact op met Niko Wijmolst.

4. VIP-workshops 2008

In vervolg op de workshops in 2007 presenteert Joop Ehrhardt een voorstel voor de workshops in 2008. Besloten wordt één workshop, met als onderwerp de VIP-ambitie 'Naar een nieuwe energie' voor de zomer te laten plaatsvinden en de tweede workshop te organiseren over 'De zee als ecologisch en economisch kapitaal' in het najaar. Tevens wordt besloten de organisatie en opzet van de workshops te combineren met de activiteiten van Henk Riphagen op dit

gebied. Voor de eerste workshop betekent dit dat het al lopende initiatief van Henk Riphagen om een expertmeeting te houden met energiespecialisten, te koppelen aan de energieworkshop. Concreet, de uitkomst van de expertmeeting wordt input voor de workshop. De vergadering besluit dat Joanneke Kruijsen, Martin Scholten, Henk Riphagen en Schuttelaar & Partners de voorbereiding op zich nemen. De details van de workshop die in het najaar zal plaatsvinden, worden in een volgende VIP-vergadering besproken.

5. Terugkoppeling bijeenkomst Klankbordgroep 29 februari jl.

Het VIP heeft tijdens een nuttige en inspirerende bijeenkomst met de leden van de klankbordgroep gesproken over de open te stellen innovatieregeling, de kenniskringen in de visserij, en de mogelijkheden en kansen van het combineren van maritieme activiteiten met visserijactiviteiten. Niko Wijmolst hield over het laatste thema een aansprekende presentie.

6. Voortgang themaplan keten

Emiel Parlevliet, één van de trekkers van dit themaplan, informeert het VIP over de voortgang. De stand van zaken met betrekking tot concrete acties waar ook de retail bij betrokken is, wordt doorgenomen, evenals de uitkomst van enkele verkennende gesprekken. Er wordt speciaal stilgestaan bij het verslag van een gesprek tussen een delegatie van het VIP en vertegenwoordigers van o.a. de Visserijfederatie.

De rode draad in dit themaplan is: hoe kan de (verse) Noordzeevis beter in de markt worden gepositioneerd. Wat is daarbij de rol van de aanvoerders, de handel en vooral de retail. Het themaplan wordt verder uitgewerkt. Voor het VIP is het van belang goed te letten op de verschillende eigen rollen: meestal is dit de rol van aanjager van de algemene discussie over de keten, een andere keer is het VIP betrokken bij een concreet project.

Afgesproken wordt als VIP een gesprek aan te gaan met de afslagdirecteuren van NOVA.

7. Subsidieregeling Innovatie in de visketen

De 1e openstelling van de subsidieregeling is voorzien van 6 t/m 26 maart 2008. De uitvoering is in handen van Dienst Regelingen (DR). Voor deze eerste openstelling is € 3 mln beschikbaar. Een expertcomité zal de binnengekomen voorstellen samen met DR beoordelen en een conceptranking met toelichting aan het VIP voorleggen. Het VIP zal de voorstellen op 4 juni 2008 bespreken en een advies aan de minister van LNV opstellen. DR gaat uit van maximaal 4 maanden om de regeling af te ronden. Het VIP advies valt overigens binnen de periode. Toch is alles gericht op het bekend maken van de individuele beschikking aan de aanvragers per eind juni/begin juli. Een tweede openstelling is voorzien in juli 2008.

8. Volgende vergadering VIP

Woensdag 4 juni 2008, 9.30 - 17.00 uur met als hoofdonderwerp de bespreking van de binnengekomen voorstellen onder de subsidieregeling Innovatie in de visketen.

+++